

24.11.2022

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan kokous

Aika torstai 24.11.2022 klo 9.00-10.30

Paikka nh Loppupeli, Mariankatu 9

Osallistujat valtioneuvoston apulaiscontroller Esko Mustonen, valtiovarain controller -toiminto (varapuheenjohtaja)

johtava asiantuntija Pasi Ovaska, valtioneuvoston kanslia
talousjohtaja Risto Hakoila, ulkoministeriö
tarkastusjohtaja Kaisa Sistonen, oikeusministeriö
turvallisuuspäällikkö Kari Santalahti, sisäministeriö
neuvotteleva virkamies Elina Saarimaa, puolustusministeriö (Kristiina Olssonin varajäsenenä)
budjettineuvos Juha Halonen, valtiovarainministeriö
neuvotteleva virkamies Heli Iirola, valtiovarainministeriö
erityisasiantuntija Tuija Laukkanen, maa- ja metsätalousministeriö
hallitusneuvos Veera Kojo, liikenne- ja viestintäministeriö
apulaisjohtaja Tanja Wistbacka, Valtiokonttori
johtava riskienhallinnan asiantuntija Heikki Launiemi, Kansaneläkelaitos
tietohallintoneuvos Tuija Kuusisto, valtiovarainministeriö

assistentti Taru Mäkelä, valtiovarain controller -toiminto, sihteeri

Kutsuttuina asiantuntijoina

sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan asiantuntija Markus Kiviaho, IA Insight Oy
erityisasiantuntija Terhi Sääskilahti, valtiovarainministeriö

Poissa valtioneuvoston controller Jaana Kuusisto, valtiovarain controller -toiminto (puheenjohtaja)
johtava asiantuntija Ville Autero, työ- ja elinkeinoministeriö
talousjohtaja Mikko Staff, sosiaali- ja terveysministeriö
talousjohtaja Pasi Rentola, opetus- ja kulttuuriministeriö
talouspäällikkö Timo Jaakkola, ympäristöministeriö
apulaisjohtaja Väinö Viherkoski, Valtiontalouden tarkastusvirasto

1 Kokouksen avaus ja asialistan sekä edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Päätösehdotus: Hyväksytään asialista.

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Pidettiin esittäytymiskierros. Asialista ja pöytäkirja hyväksyttiin sellaisinaan.

2 Korruption torjuntaan liittyviä ohjeita valtion virastoille ja laitoksille

Sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan asiantuntija Markus Kiviaho, IA Insight Oy

Päätösehdotus: Todetaan tiedoksi.

Markus Kiviaho esitteli itsensä ja kertoi korruption torjuntaan liittyvistä ohjeista, jotka on laadittu valtion virastoille ja laitoksille. VM:lle ja sitä kautta VVC:lle on annettu toimeksiantoja korruption vastaisesta toimenpideohjelmasta. IA Insight laati korruptiontorjuntaan liittyvät ohjeet VVC:n toimeksiantona. Alun perin ohjeiden piti olla sisäisille tarkastajille, mutta sisäinen tarkastus ei kuitenkaan ole se toiminto, joka johtaa korruptiontorjuntaa virastoissa. Se kuuluu ylimmälle johdolle ja tästä syystä ohjeistus laadittiin hieman laveammin.

Kiviaho kertoi, että tutkimustieto ei tuota syvällistä tietoa korruptiosta; siksi ohjeissa on pyritty analysoimaan asiaa käytännön esimerkkien avulla. Myös Suomesta löytyy korruptiota, vaikka sitä ei ajatella olevan täällä merkittävästi. Kiviaho kävi ohjeita läpi sisällysluettelon kautta. Hän kertoi, että oikeudeton etu voi olla mitä tahansa ja siihen liittyy myös vaikutusvallan väärinkäyttö. Korruptio on harkitusti vilpillistä toimintaa ja se vaarantaa aina yleisen edun turvaamisen. Hän korosti, että huonon hallinnon suojele ja puuttumattomuuden kulttuuri ruokkivat korruptiota. Erilaisten epäkohtien esiintuomiseen ja käsittelyyn pitäisi antaa tukea, siksi se on johdon asia. Kiviaho kertoi, että perustuslaista löytyy hyvää sääntelyä liittyen korruption torjuntaan.

Myös virka- ja poliittisissa nimityksissä on mahdollisuus korruptioon ja päätöksenteossa ja lain-säädännön valmistelussa voi olla myös poliittista ohjausta. Päätöksenteon tulee osoittaa läpinäkyvyydellään se, että hyvä hallinto toteutuu. Oman toiminnan luonteen näkökulmasta korruptiontorjunta edellyttää harkittua toimintaa. Kiviaho korosti, että korruptiota pitää käsitellä ja siitä pitää raportoida oikeasuhtaisesti. Se ei ole vielä sellainen tema, joka on saanut ansaitsemansa arvon.

Esityksen jälkeen käytiin keskustelua sekä itse esityksestä, että valtionhallintoon liittyvästä korruptiosta.

3 Riskienhallinnan jaoston ajankohtaiset asiat ja muu valtioneuvoston riskienhallinnan kehittämisen tilannekatsaus (liite 2)

Valtioneuvoston apulaiscontroller Esko Mustonen, valtiovarainministeriö

Erityisasiantuntija Terhi Sääskilahti, valtiovarainministeriö

Päätösehdotus: Kuullaan esitys, käydään keskustelu ja todetaan esittely ja keskustelu tiedoksi.

Terhi Sääskilahti kertoi valtion taloudellisiin riskeihin kohdistuvasta terminologisesta sanastotyöstä, riskienhallinnan käsikirjan valmistelusta ja TSI-hankkeesta.

Sanastotyön osalta edellisen kokouksen jälkeen hankintamenettely on valmistunut ja ulkopuoliseksi asiantuntijaksi valittiin Lingsoft Language Services Oy. Yhteistyössä Lingsoftin kanssa on alustavasti rajattu sanastoon mukaan tulevat termit. 8.12. ja 15.12. järjestetään työpajat, joissa käsitteitä käydään läpi. Vuoden 2023 puolelle jää arviolta 3 työpajaa. Sääskilahti esitteli työryhmän kokoonpanon ja kertoi, että asettamispäätös on allekirjoitettu. Projektin lopputuote on tarkoitus julkaista toukokuussa 2023. Sitä ennen sanastoluonnos lähetetään lausuntokierrokselle.

Riskienhallinnan käsikirja on kirjoitusvaiheessa. Tavoitteena on yhdistää riskienhallinnan yleiset periaatteet ja valtionhallinnon toimintaympäristön ja sen yhteisten ydinprosessien näkökulmat. Sääskilahti kertoi, että valtionhallinnon riskienhallintaa kuvaava osuus (kappale 4) on koottu uudestaan valtioneuvoston uudistetun kokonaisarkkitehtuurin toiminta-arkkitehtuurin mukaisesti. Käsikirjan on tarkoitus lähettää lausunnoille helmi-maaliskuussa.

Komissiolle on jätetty teknisen tuen hankeen hakemus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehyksen kehittämiseen liittyen. Kehitys tapahtuisi mahdollisesti yhdessä OECD:n kanssa. Alustava päätös rahoituksesta tulee joulukuussa.

4 Sisäisen tarkastuksen jaoston ajankohtaiset asiat (liite 3)

Neuvotteleva virkamies Heli Iirola, valtiovarainministeriö

Päätösehdotus: Kuullaan esitys, käydään keskustelu ja todetaan esittely ja keskustelu tiedoksi.

Heli Iirola kertoi, että oikeusministeriön kanssa on mietitty viestintäsuunnitelmaa IA Insightin laatimille korruptiontorjuntaan liittyville ohjeille.

Sisäisen tarkastuksen jaoston kokouksessa käsiteltiin Valtiokonttorin esittelemänä Tilauksesta maksuun –osaprosessia. Kokouksessa keskusteltiin Valtiokonttorin ja sisäisten tarkastajien mahdollisesta lisääntyvästä yhteistyöstä liittyen osaproessiin. Iirola kertoi, että Valtiokonttorilta pyydettiin yleiskuvaa prosessista ja teemoista, joista jokainen jaoston edustaja voisi keskustella ministeriöissään. Keskusteluja jatketaan.

Iirola kertoi jaoston hankkeiden pienryhmien tilanteesta; korruption torjuntaan liittyvät ohjeet olivat yksi kolmesta hankkeesta. Kahden muun pienryhmän työ on vielä kesken. Toinen niistä liittyy sisäisten tarkastusten riippumattomuuteen ja toinen sisäisen tarkastuksen tiedonsaantiin. Deadline molempien ryhmien työlle on vuoden 2022 loppu.

5 Muut asiat

Ei muita asioita.

6 Seuraavat kokoukset

30.3.2023 klo 9.00–10.45 (läsnäkokous)
 4.5.2023 klo 9.00–10.45 (alustava)
 28.9.2023 klo 9.00–10.45 (alustava)
 30.11.2023 klo 9.00–10.45 (alustava)

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 10.30.

Liitteet

- Liite 1. Pöytäkirjaluonnos 6.10.2022
- Liite 2. Riskienhallinnan jaoston ajankohtaiset asiat
- Liite 3. Sisäisen tarkastuksen jaoston ajankohtaiset asiat